

Warszawa, dnia 13 listopada 2020 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ**

DD4.056.174.2020

Szanowny Panie,

działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870, z późn. zm.), w związku z wystąpieniem z dnia 25 września 2020 r., przekazanym przez Kancelarię Prezydenta RP przy piśmie z dnia 22 października 2020 r. nr BNR.0600.194.2020, dotyczącym planów likwidacji ulgi abolicyjnej, pragnę przedstawić następujące wyjaśnienia dotyczące prac legislacyjnych związanych ze zmianą zasad obowiązywania tej ulgi.

Zmiany zasad stosowania ulgi abolicyjnej, o której mowa w art. 27g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. nr 1426, z późn. zm., dalej „ustawa PIT”), zostały włączone do obecnie procedowanego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 642), zwanej dalej „projektem ustawy”.

Projekt ustawy przewiduje uszczelnienie systemu podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku dochodowego od osób fizycznych poprzez szereg rozwiązań skierowanych do różnych grup podatników.

W zakresie podatników podatku dochodowego od osób fizycznych osiągających dochody za granicą, w projekcie proponowana jest zmiana zasad stosowania ulgi abolicyjnej, o której mowa w art. 27g ustawy PIT.

Zmiana polega na wprowadzeniu limitu odliczenia z tytułu ulgi abolicyjnej do wysokości 1360 zł. Limit ten odpowiada kwocie zmniejszającej podatek, o której mowa w art. 27 ust. 1a pkt 1 ustawy PIT, przewidzianej dla podstawy obliczenia podatku nieprzekraczającej kwoty 8000 zł.

Z ulgi abolicyjnej będą zatem mogli dalej korzystać wszyscy podatnicy, tylko odliczenie od podatku z tytułu ulgi nie będzie mogło przekroczyć kwoty 1360 zł. W ten sposób utrzymany zostanie dotychczasowy cel ulgi abolicyjnej, zmierzający do zmniejszenia obciążeń podatkowych wszystkich podatników osiągających dochody za granicą, które rozliczane są na zasadach metody proporcjonalnego odliczenia, do wysokości nowego limitu przewidzianego dla tej ulgi.

X

Finansów

W związku z powyższym, pragnę podkreślić, że omawiany projekt nie przewiduje likwidacji ulgi abolicyjnej.

Dodatkowo w projekcie ustawy zaproponowano przepisy utrzymujące stosowanie ulgi abolicyjnej na dotychczasowych zasadach (bez zastosowania limitu odliczenia z tytułu tej ulgi), do niektórych przychodów z pracy oraz usług świadczonych za granicą poza terytorium lądowym państw, w brzmieniu następującym: „Przepisu ust. 2 zdanie drugie nie stosuje się do dochodów osiągniętych w roku podatkowym poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze źródeł, o których mowa w art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 8 lit. a i pkt 9, jeżeli dochody te są osiągnięte z tytułu pracy lub usług wykonywanych poza terytorium lądowym państw.” (proponowany art. 27g ust. 5 ustawy PIT).

W związku z powyższym, limit odliczenia z tytułu ulgi abolicyjnej nie znajdzie zastosowania do dochodów z tytułu pracy najemnej lub z tytułu wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, o których mowa w art. 13 pkt 8 lit. a lub z tytułu umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze, w tym przychodów z tego rodzaju umów zawieranych w ramach prowadzonej przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli dochody te są osiągnięte z tytułu pracy lub usług wykonywanych poza terytorium lądowym państw, a zatem również do dochodów marynarzy.

Omawiana propozycja jest wyrazem uwzględnienia specyficznych uwarunkowań wykonywania zawodów poza terytorium lądowym państw, wpływających w sposób istotny na warunki bytowe zarówno marynarzy jak i ich rodzin.

Niezależnie od powyższego, odnosząc się do podniesionej w wystąpieniu kwestii związanej z dostępem marynarzy do ubezpieczeń społecznych w Polsce, przedstawiam informacje udostępnione w tym zakresie przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, właściwe w obszarze podlegania ubezpieczeniom społecznym w Polsce.

Sytuację osób zatrudnionych na pokładach statków na morzu/członków załóg statków, m.in. poprzez wskazanie państwa właściwego dla nich w zakresie zabezpieczenia społecznego, regulują unijne rozporządzenia nr 883/2004 i 987/2009 oraz dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym.

Rozporządzenie nr 883/2004 określa zasady ustalania ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego dla osób wykonujących pracę najemną lub pracę na własny rachunek na pokładach statków pod banderą państw członkowskich UE, EOG lub Szwajcarii. Zgodnie z art. 11 ust. 4 rozporządzenia nr 883/2004, osoby te podlegają systemowi zabezpieczenia społecznego w państwie, pod którego banderą pływa statek.

Natomiast osoby zatrudnione na pokładzie statku pod banderą państwa członkowskiego UE EOG lub Szwajcarii, które otrzymują wynagrodzenie za taką pracę od przedsiębiorstwa, którego siedziba zlokalizowana jest w innym państwie członkowskim, podlegają systemowi ubezpieczeń w państwie siedziby przedsiębiorstwa, o ile zamieszkują terytorium tego państwa.

Odnosząc się do podlegania marynarzy ubezpieczeniom społecznym w Polsce należy wskazać, iż zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym są określone przepisami ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.).

Przepisy powołanej ustawy wiążą obowiązek ubezpieczenia społecznego z określonym rodzajem aktywności zawodowej, m.in. pracowników, wykonawców umów zlecenia, osób prowadzących pozarolniczą działalność.

Ustawa o systemie ubezpieczeń nie wyróżnia natomiast określonych grup zawodowych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 1 i 5 powołanej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Polski są m.in. pracownikami, osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy zlecenia, osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, w tym gospodarczą.

W związku z powyższym, marynarz zatrudniony na podstawie marynarskiej umowy o pracę pływający pod polską banderą podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.) jako pracownik. Osoba ubezpieczona jako pracownik podlega również obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu oraz ubezpieczeniu wypadkowemu.

Natomiast osobom, które nie spełniają warunków do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi przysługuje, na podstawie art. 7 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, prawo do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi na zasadach dobrowolności. Przepis ten odnosi się do osób, które:

- mieszkają w Polsce,
- nie mieszkają w Polsce ale w okresie wcześniejszym były objęte obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi w Polsce, albo
- nie mieszkają w Polsce, ale mają do tych osób zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Należy przy tym również zauważyć, że zgodnie z art. 14 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, zainteresowany może przystąpić do systemu ubezpieczeń dobrowolnych państwa członkowskiego, nawet jeżeli z obowiązku podlega ustawodawstwu innego państwa członkowskiego, pod warunkiem, że na pewnym etapie swej pracy zawodowej podlegał ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego oraz jeżeli takie nakładanie się ubezpieczeń jest w sposób wyraźny lub domyślny dozwolone na podstawie ustawodawstwa pierwszego państwa.

Ponadto Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej poinformowało, że w Kancelarii Prezydenta RP prowadzone są prace nad projektem ustawy dotyczącej m.in. ubezpieczeń społecznych marynarzy.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia uprzejmie informuję, iż brak jest podstaw do interwencji w zakresie podjęcia dodatkowych prac legislacyjnych dotyczących zmiany zasad stosowania ulgi abolicyjnej, o której mowa w art. 27g ustawy PIT.

Z upoważnienia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
Jakub Jankowski
Zastępca Dyrektora
Departamentu Podatków Dochodowych

w Ministerstwie Finansów
/pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego
przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego
Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej i podpisane
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/